

ONTGOOCHELENDE BALANS VOOR DE MOL

“Een andere wereld is mogelijk”, maar het zal tijd vergen...

In Noord en Zuid toonde het geheel van niet-gouvernementele organisatie – Oxfam-Solidariteit niet uitgezonderd – zich erg ontgoocheld over de resultaten van de voorbije derde conferentie van de Verenigde Naties over de minst ontwikkelde landen (MOL), die van 14 tot 20 mei in Brussel werd georganiseerd. De kloof tussen geïndustrialiseerde landen en MOL wordt steeds breder. De VN-conferentie heeft het thema van de NGO-mobilisatiedag van 12 mei jongstleden in het Brusselse Jubelpark, “Een andere wereld is mogelijk” nog maar eens uitgesteld. Enig positief punt : de MOL zijn niet gezwich voor de chantage van de Europese Commissie om een nieuwe onderhandelingsronde te beginnen binnen de Wereldhandelsorganisatie (WTO), die in het najaar in Qatar bijeenkomt. Wij peilden naar de reactie van Rudy De Meyer (11.11.11 – de Koepel van de Vlaamse Noord-Zuidbeweging) en van zijn Franstalige collega Gérard Karlshausen (CNCD – 11.11.11). Beide waren nauw betrokken bij de voorbereiding van het NGO-forum dat in de marge van de VN-top in Brussel bijeenwas.

Foto : 11.11.11

Rudy De Meyer (11.11.11) : “Het NGO-forum was een uitstekende oefening”

Rudy De Meyer : “Het resultaat van deze conferentie is een tekst voor een actieplan. Deze tekst is een goede weerspiegeling van het huidige

beleid ten opzichte van de MOL. De tekst maakt een goede stand van zaken op van alle huidige discussiepunten. Maar als actieplan voor de eerstkomende tien jaar is dit absoluut onvoldoende. Om in de MOL het aantal extreem armen tegen 2015 te halveren zal er een veel radicaler programma nodig zijn, dan hier wordt voorgesteld. Er zal een volledige kwijtschelding van de schulden moeten komen, met daar bovenop een flinke lap nieuwe ontwikkelingssamenwerking. De mensen van de campagne Jubilee South en de meeste van de aanwezige partners uit het Zuiden waren zeer ontgoocheld over de concrete resultaten van de conferentie in Brussel”.

Is de tijd dan niet aangebroken om de VN ook eens wat kritischer en harder aan te pakken?

Rudy De Meyer : “Je kan dit soort conferenties natuurlijk niet eeuwig blijven organiseren zonder echte en tastbare resultaten voor te leggen. En deze conferentie heeft de geloofwaardigheid van de organisator toch weer wat

verder uitgehold. Maar ik zou ten opzichte van de VN toch nog steeds voor de nodige voorzichtigheid pleiten. De NGO-wereld moet de VN niet laten vallen, integendeel, het VN-forum moet beter worden gebruikt. In de toekomst zullen we twee dingen moeten doen. Ten eerste, tijdens de voorbereiding van zo’n conferentie moeten we meer en consequenter actie voeren in Europa, de VS en elders, waar de grote beslissingen worden genomen. Tijdens zo’n VN-conferentie liggen er ook niet echt prioriteiten op tafel : het is meestal een zeer lange lijst van prioriteiten. De NGO’s maken zich hier ook schuldig aan. De tekst van het NGO-forum was veel te lang, met een waslijst aanbevelingen. Tijdens de conferentie hadden we vier prioriteiten naar voor geschoven : kwijtschelding van de schuldenlast, de handel, meer ontwikkelingssamenwerking en meer participatie van de bevolking in de minst ontwikkelde landen zelf. Maar in de toekomst moeten we dat van in het begin heel consequent doen. In ieder geval moeten de VN een grondig gewetensonderzoek verrichten en zich de vraag stellen of dit soort conferenties in de toekomst nog wel zin heeft. De VN moeten afstappen van vage teksten en met concrete programma’s voor de dag komen”.

Zijn er dan echt geen lichtpunten?

Rudy De Meyer : “Tien jaar geleden, op de tweede MOL-conferentie, was ik er ook al bij. We zaten er toen met zo’n 25 mensen, waarvan de meesten dan nog uit het Noorden kwamen. Deze keer was dit helemaal anders : er waren 200 à 300 aanwezigen, die zeer intensief hebben meegewerkt. 80 à 90% van deze mensen kwam uit de Derde Wereld, meestal uit de minst ontwikkelde landen en dat waren heus geen ‘conferentiebeesten’. Zij hebben zeer goede banden met hun basis op het thuisfront. De meesten hadden geen of weinig conferentie-ervaring. Ook op het NGO-forum was er een gebrek aan duidelijke prioriteiten. Dat moeten we in de toekomst vermijden. Er was te veel versnippering. De officiële VN-conferentie op zich was bijzonder ingewikkeld, en het NGO-forum organiseerde zelf ook nog eens een hele resem nevenactiviteiten. Daardoor werd het allemaal nogal wat verward. Laat me het zo resumeren : als oefening voor de dialoog tussen de mensen uit de MOL onderling en tussen deze mensen en de NGO’s uit het Noorden was dit zeer geslaagd. Maar als lobbyoefening was dit heel wat minder succesvol. Tijdens het NGO-forum hadden we een zeer goede groep rond de schuldenlast, maar wat het officieel actieplan over de schulden zegt, is gewoon ondermaats”.

MOL

Foto : Tineke D'haese

Gérard Karlshausen (politiek secretaris CNCD) : 'Ik deel in de algemene ontgoocheling'

Gérard Karlshausen : "Ik deel de ontgoocheling van de partnerorganisaties uit het Zuiden. Veel van deze organisaties kwamen uit de MOL en meestal hebben zij niet vaak de kans om aan dergelijke internationale bijeenkomsten deel te nemen. Zij hadden hooggespannen verwachtingen. En de officiële conferentie kan maar weinig spectaculaire resultaten voorleggen. Er werd geen enkele beslissing genomen die voor enige vooruitgang kan zorgen in het dossier van de MOL. De ontgoocheling is dan ook groot."

Is er dan geen enkele vooruitgang geboekt?

Gérard Karlshausen : "Er zijn een aantal kleine stappen gezet, die in de praktijk bepaalde verbeteringen kunnen teweegbrengen. Maar ze veranderen niets aan de mechanismen die deze landen en hun bevolking marginaliseren. Er zijn ook beloften gedaan voor een betere toegang tot de Europese markten voor producten uit de MOL. Maar ik wil dat eerst wel eens in de praktijk zien. Op het vlak van de schuldenlast is er helemaal niets te melden. Men blijft bij het oude model van de HIPC (arme landen met hoge schuldenlast) en bij de programma's van de Wereldbank en het Internationaal Monetair Fonds, waarvoor men een belangrijkere financiering vraagt. Lovenswaardig allemaal, maar we weten inmiddels dat deze programma's per definitie onvoldoende zijn. Dat geven ze trouwens zelf toe. Wij kregen ook een hele waslijst van maatregelen die de MOL moeten vooruit helpen op het vlak van het onderwijs, de volksgezondheid, de strijd tegen AIDS, enz... Bepaalde maatregelen werden over meerdere jaren berekend en moeten bepaalde ziekten uitroeien en de toegang tot het onderwijs verbeteren. Maar dat behoort allemaal tot het ritueel van VN-conferenties. Uiteraard beantwoorden deze maatregelen aan reële behoeften, maar ze zijn niet revolutionair en ze veranderen niets aan de mechanismen die de MOL vandaag in zo'n benarde situatie hebben gebracht. De twee eerste MOL-conferenties hebben niets veranderd. Deze ook niet."

Bent u tevreden over het NGO-forum? Is er daar een betere samenwerking tot stand gekomen?

Gérard Karlshausen : "Dat is het pluspunt van deze conferentie. De NGO's uit de MOL hebben niet vaak de gele-

genheid om elkaar te ontmoeten. Al deze mensen hebben tien dagen samen doorgebracht, hebben vele discussies gehad. Zij kennen voortaan elkaars adres en kunnen stilaan aan een netwerk beginnen bouwen, dat ondermeer de enkele beslissingen van deze conferentie kan opvolgen. Deze uitwisseling is heel belangrijk."

Heeft het NGO-forum enige invloed gehad op de officiële conferentie?

Gérard Karlshausen : "Wij hadden gehoopt op uitwisseling tussen de officiële conferentie en het NGO-forum, maar na twee, drie dagen hebben we vastgesteld dat dit niet het geval was. Iedereen was met zijn eigen dynamiek begaan. Er zijn bijzonder weinig pogingen ondernomen om de organisaties uit de MOL toegang te verlenen tot de onderhandelingen of zelfs de officiële delegaties te ontmoeten om hun standpunt uiteen te zetten. De NGO's uit de MOL zijn zich bewust geworden van de rol die hun officiële delegaties spelen. In de toekomst

Foto : Eric de Mildt

zullen ze anders te werk gaan. In die zin was deze conferentie voor hen een goede leerschool. Het eisencahier dat zij hebben opgesteld is zeer interessant. Er zijn zeer goede debatten gevoerd. Tijdens deze tien dagen is er in Brussel goed en intensief werk geleverd. Dat moet nu op het niveau van elk land en elke regio worden verder gezet."

**Wim de Neuter
Fabrice Kada (7) Oxfam-Nieuws 121**